

Doręczanie dokumentów - Polska

SPIS TREŚCI

- 1 Co w praktyce oznacza prawniczy termin „doręczenie dokumentów”? Dlaczego do „doręczenia dokumentów” mają zastosowanie szczególne zasady?
- 2 Jakie dokumenty wymagają doręczenia drogą formalną?
- 3 Kto odpowiada za doręczenie dokumentu?
- 4 Ustalanie adresu
  - 4.1 Czy zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. dotyczącym doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych organ w danym państwie członkowskim, do którego zwrócono się z wnioskiem o doręczenie, z własnej inicjatywy próbuje ustalić miejsce pobytu adresata dokumentu, który ma zostać doręczony, jeżeli adresat nie zamieszkuje już pod adresem znanym organowi występującemu z wnioskiem?
  - 4.2 Czy zagraniczne organy sądowe lub strony postępowania sądowego mają dostęp do rejestrów lub usług w tym państwie członkowskim umożliwiających ustalenie aktualnego adresu zamieszkania danej osoby? Jeśli tak, jakie rejestry lub usługi są dostępne i jakich procedur należy przestrzegać? Czy obowiązują w tym zakresie opłaty i jaka jest ich wysokość?
  - 4.3 W jaki sposób organy w tym państwie członkowskim rozpatrują wnioski przesłane na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie współpracy między sądami państw członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych, mające na celu ustalenie aktualnego adresu zamieszkania danej osoby?
- 5 W jaki sposób dokument jest zwykle doręczany w praktyce? Czy istnieją alternatywne metody, które można wykorzystać w tym celu (inne niż doręczenie zastępcze, o którym mowa w pkt 6 poniżej)?
- 6 Czy w postępowaniu cywilnym dozwolone jest elektroniczne doręczanie dokumentów (doręczanie dokumentów sądowych lub pozasądowych za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, takich jak poczta elektroniczna, zabezpieczone aplikacje internetowe, faks, SMS itp.)? Jeśli tak, w odniesieniu do jakich rodzajów postępowań przewiduje się stosowanie tej metody? Czy istnieją ograniczenia w odniesieniu do dostępności lub dostępu do tej metody doręczania dokumentów w zależności od tego, kto jest adresatem (osoba wykonująca zawód prawniczy, osoba prawna, spółka lub inny podmiot gospodarczy, itp.)?
- 7 Doręczenie „zastępcze”
  - 7.1 Czy prawo tego państwa członkowskiego dopuszcza stosowanie innych metod doręczenia w przypadkach, w których doręczenie dokumentów adresatowi nie było możliwe (np. zawiadomienie przesłane na adres domowy, do komornika sądowego, drogą pocztową lub przez wywieszenie ogłoszenia)?
  - 7.2 Jeżeli stosowane są inne metody, w którym momencie dokumenty uznaje za doręczone?
  - 7.3 Jeżeli inna metoda doręczenia polega na złożeniu dokumentów w określonym miejscu (np. w urzędzie pocztowym), w jaki sposób informuje się adresata o tym, że dokumenty zostały złożone?
  - 7.4 Jeżeli adresat odmawia przyjęcia doręczenia dokumentów, jakie są tego konsekwencje? Czy dokumenty uważa się za skutecznie doręczone, jeśli odmowa nie jest uzasadniona?
- 8 Doręczenie drogą pocztową z zagranicy (art. 14 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów)
  - 8.1 Jeżeli poczta doręczy adresatowi w tym państwie członkowskim dokument wysłany z zagranicy w sytuacji, w której wymagane jest potwierdzenie odbioru (art. 14 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów), czy dokument taki może zostać doręczony tylko adresatowi osobiście, czy też można go doręczyć, zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi doręczania drogą pocztową, także innej osobie pod tym samym adresem?

- 8.2 W jaki sposób można dokonać, zgodnie z przepisami dotyczącymi doręczenia drogą pocztową w tym państwie członkowskim, doręczenia dokumentów z zagranicy na podstawie art. 14 rozporządzenia nr 1393/2007 dotyczącego doręczenia dokumentów, jeżeli pod adresem, pod który należało doręczyć dokumenty, nie zastano ani adresata, ani żadnej innej osoby uprawnionej do odebrania przesyłki (o ile doręczenie zastępcze jest możliwe na podstawie krajowych przepisów dotyczących doręczenia drogą pocztową – zob. powyżej)?
- 8.3 Czy urzędy pocztowe przewidują określony termin na odebranie dokumentów przed ich odesłaniem jako niodoręczone? Jeśli tak, w jaki sposób adresat jest informowany o tym, że w urzędzie pocztowym jest do odebrania adresowana do niego przesyłka?
- 9 Czy przewiduje się pisemne potwierdzenie doręczenia dokumentu?
- 10 Co się stanie, gdy z jakichkolwiek powodów adresat nie otrzyma dokumentu lub gdy doręczenie dokumentu nastąpi z naruszeniem przepisów prawa (np. dokument zostanie doręczony osobie trzeciej)? Czy pomimo to doręczenie dokumentu może być uznane za zgodne z prawem (np. czy naruszenie przepisów prawa może być usunięte), czy też musi nastąpić nowa próba doręczenia dokumentu?
- 11 Czy muszę zapłacić za doręczenie dokumentu, a jeśli tak, to jaką kwotę?

1 Co w praktyce oznacza prawniczy termin „doręczenie dokumentów”? Dlaczego do „doręczenia dokumentów” mają zastosowanie szczególne zasady?

Doręczenie polega na zgodnym z przepisami umożliwieniu określonej osobie zapoznania się z treścią przeznaczoną dla niej korespondencji.

Od prawidłowości doręczeń zależy spełnienie konstytucyjnej zasady jawności rozpoznania spraw, zabezpieczenie praw procesowych stron i możliwości ich obrony, spełnienie przesłanek ważności postępowania, prawidłowego obliczania terminów a w konsekwencji prawomocność wydanego orzeczenia.

Przepisy o doręczeniach mają charakter obligatoryjny, wyłączający swobodną dyspozycję stron w tym zakresie. Zawarte są w Kodeksie Postępowania Cywilnego w artykułach 131 – 147 (dalej jako KPC), a także w aktach wykonawczych:

- Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (dalej „Regulamin”);
- Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 października 2010 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczenia pism sądowych w postępowaniu cywilnym (dalej jako „Rozporządzenie”).

Doręczanie przesyłek listowych w obrocie pozasądowym reguluje ustawa z dnia z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe oraz jej akty wykonawcze, m.in. Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 29 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków wykonywania usług powszechnych przez operatora wyznaczonego (dalej jako „Rozporządzenie pocztowe”).

2 Jakie dokumenty wymagają doręczenia drogą formalną?

Przedmiotem doręczeń są pisma sądowe (pisma wysyłane przez sąd do stron i innych osób związanych z postępowaniem sądowym), na przykład:

- Odpis pozwu wraz z załącznikami
- Zawiadomienie
- Wezwanie
- Pouczenie
- Odpis orzeczenia z uzasadnieniem.

3 Kto odpowiada za doręczenie dokumentu?

W Polsce obowiązuje zasada oficjalności doręczeń, która oznacza, że niemal wszystkie doręczenia dokonywane są z urzędu. W trakcie postępowania doręczenia dokonywane są przez sąd. Organami doręczającymi są: operator pocztowy, komornik oraz sądowa służba doręczeniowa. Zasadą jest doręczanie pism przez operatora pocztowego. Przy wyborze sposobu doręczania przesyłek sądowych uwzględnia się koszty i skuteczność doręczeń. Gdy w konkretnych okolicznościach taki sposób doręczenia będzie efektywniejszy, można dokonać doręczenia przez sądową służbę doręczeniową, pracownika sądowego, policję sądową bądź komornika (§68 Regulaminu). W trakcie postępowania egzekucyjnego doręczeń dokonuje komornik. Minister Sprawiedliwości może utworzyć sądową służbę doręczeniową, określając jej organizację jak i szczegółowy tryb dokonywanych przez nią doręczeń.

Zgodnie z art., 132 KPC, wyjątek od zasady oficjalności stanowią adwokaci i radcowie prawni, którzy w toku sprawy doręczają sobie nawzajem pisma bezpośrednio za potwierdzeniem odbioru i oznaczeniem daty. Do pisma procesowego wniesionego do sądu dołącza się dowód doręczenia drugiej stronie odpisu albo dowód jego wysłania przesyłką poleconą. Pisma, do których nie dołączono dowodu doręczenia albo dowodu wysłania przesyłką poleconą, podlegają zwrotowi. Doręczenie pisma adresatowi może nastąpić także przez wręczenie mu pisma bezpośrednio w sekretariacie sądu gdy wykazał swoją tożsamość i potwierdził odbiór.

Zgodnie z §70 Regulaminu, prezes sądu może zarządzić bezpośrednie doręczanie pism sądowych miejscowym instytucjom i adwokatom oraz bezpośrednie odbieranie pism kierowanych przez miejscowe instytucje do sądu. Jeżeli pismo przygotowawcze zostało złożone tak późno, że jego odpis nie mógł już być doręczony łącznie z wezwaniem na termin posiedzenia, można to pismo doręczyć na tym posiedzeniu.

Zgodnie z § 71 Regulaminu oraz art. 135 KPC, jeżeli adresat podał jako adres do korespondencji tylko numer skrytki pocztowej, zawiadomienie o nadejściu przesyłki sądowej może być dokonane również za pośrednictwem tej skrytki.

4 Ustalanie adresu

4.1 Czy zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. dotyczącym doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych organ w danym państwie członkowskim, do którego zwrócono się z wnioskiem o doręczenie, z własnej inicjatywy próbuje ustalić miejsce pobytu adresata dokumentu, który ma zostać doręczony, jeżeli adresat nie zamieszkuje już pod adresem znanym organowi występującemu z wnioskiem?

Organ przyjmujący wniosek do wykonania, jeśli uzna to za zasadne, może zwrócić się do odpowiednich rejestrów celem ustalenia adresu. Rejestry istniejące w Polsce – patrz punkt 4.2.

4.2 Czy zagraniczne organy sądowe lub strony postępowania sądowego mają dostęp do rejestrów lub usług w tym państwie członkowskim umożliwiających ustalenie aktualnego adresu zamieszkania danej osoby? Jeśli tak, jakie rejestry lub usługi są dostępne i jakich procedur należy przestrzegać? Czy obowiązują w tym zakresie opłaty i jaka jest ich wysokość?

Wskazane informacje można uzyskać z ewidencji PESEL, na wniosek sądu, przed którym toczy się postępowanie lub na wniosek osoby mającej interes prawny (przykładowe dokumenty potwierdzające interes prawny: pozew, pisma komornika, umowa).

Aby złożyć wniosek, strona lub osoba mająca interes prawny, powinna skorzystać z formularza znajdującego się na stronie: <http://www.mswia.gov.pl/portal/pl/381/32/>

Opłata wynosi 31 PLN, zatem każdy wniosek powinien być złożony wraz z dowodem wniesienia opłaty

Opłatę wnosi się na poniższe konto:

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

Ul. Batorego 5

00-951 Warszawa

Numer konta: NBP O/O Warszawa Nr 67 1010 0031 3122 3100 0000

Jeśli strona ustanowiła pełnomocnika, pełnomocnictwo powinno być załączone do wniosku.

Wniosek należy przesłać na poniższy adres:

Wydział Udostępniania Informacji

Departamentu Spraw Obywatelskich MSWiA

Ul. Pawińskiego 17/21

W Polsce, adresy przedsiębiorców (spółek jawnych, partnerskich, komandytowych, z ograniczoną odpowiedzialności oraz akcyjnych, spółdzielni, przedsiębiorstw państwowych, jednostek badawczo-rozwojowych, zagranicznych przedsiębiorstw oraz ich oddziałów, a także towarzystw ubezpieczeń wzajemnych) są dostępne on-line w rejestrze prowadzonym przez Krajowy Rejestr Sądowy. Rejestr prowadzony jest zgodnie z zasadami formalnej otwartości (każdy ma prawo dostępu do danych gromadzonych w rejestrze).

Informacje dostępne on-line można znaleźć na poniższej stronie:

<http://bip.ms.gov.pl/rejestry-i-ewidencje/okrajowy-rejestr-sadowy/elektroniczny-dostep-do-krajowego-rejestru-sadowego/>

Wyszukiwarka: <https://ems.ms.gov.pl/krs/wyszukiwaniepodmiotu>

Dane osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą gromadzone są w Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej, do której dostęp jest otwarty dla każdego.

Wyszukiwarka Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej: <https://prod.ceidg.gov.pl/ceidg.cms.engine/>

4.3 W jaki sposób organy w tym państwie członkowskim rozpatrują wnioski przesłane na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie współpracy między sądami państw członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych, mające na celu ustalenie aktualnego adresu zamieszkania danej osoby?

W każdym przypadku dopuszczalność takiego wniosku będzie badana przez sąd. Brak jednolitej praktyki w tym zakresie. Odnośnie sposobów ustalenia adresu – patrz punkt 4.2.

5 W jaki sposób dokument jest zwykle doręczany w praktyce? Czy istnieją alternatywne metody, które można wykorzystać w tym celu (inne niż doręczenie zastępcze, o którym mowa w pkt 6 poniżej)?

W praktyce pisma sądowe zwykle wysyłane są drogą pocztową, jako list polecony za potwierdzeniem odbioru (patrz punkt 3).

Zgodnie z art. 133 KPC, jeżeli adresatem jest osoba fizyczna, doręczenia dokonuje się jej osobiście, tj. bezpośrednio do jej rąk, a gdy nie ma zdolności procesowej – jej przedstawicielowi ustawowemu. Pisma dla osoby prawnej, jak również dla organizacji, która nie ma osobowości prawnej, doręcza się organowi uprawnionemu do reprezentowania ich przed sądem lub do rąk pracownika upoważnionego do odbioru pism przez kierownika danej jednostki. Jeżeli ustanowiono pełnomocnika procesowego lub osobę uprawnioną do odbioru pism sądowych doręczenia dokonuje się tym osobom.

Zgodnie z art. 135 KPC, na wniosek strony doręczenie może być dokonane na wskazany przez nią adres skrytki pocztowej.

Zgodnie z art. 137 KPC, doręczenia żołnierzom zasadniczej służby wojskowej, funkcjonariuszom Policji i Służby Więziennej dokonuje się przez ich organy bezpośrednio przełożone. Doręczenia osobom pozbawionym wolności dokonuje się przez zarząd odpowiedniego zakładu.

Doręczenie zastępcze i fikcje doręczeń – patrz punkt 7.

6 Czy w postępowaniu cywilnym dozwolone jest elektroniczne doręczanie dokumentów (doręczanie dokumentów sądowych lub pozasądowych za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, takich jak poczta elektroniczna, zabezpieczone aplikacje internetowe, faks, SMS itp.)? Jeśli tak, w odniesieniu do jakich rodzajów postępowań przewiduje się stosowanie tej metody? Czy istnieją ograniczenia w odniesieniu do dostępności lub dostępu do tej metody doręczania dokumentów w zależności od tego, kto jest adresatem (osoba wykonująca zawód prawniczy, osoba prawna, spółka lub inny podmiot gospodarczy, itp.)?

Zgodnie z art. 131¹ KPC, w elektronicznym postępowaniu upominawczym doręczeń powodowi dokonuje się za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego elektroniczne postępowanie upominawcze (doręczenie elektroniczne), a pozwanemu, w przypadku gdy wniesie pismo drogą elektroniczną.

W przypadku doręczenia elektronicznego pismo uznaje się za doręczone z datą wskazaną w elektronicznym potwierdzeniu odbioru korespondencji, a przy braku takiego potwierdzenia doręczenie uznaje się za skuteczne z upływem 14 dni od daty umieszczenia pisma w systemie teleinformatycznym.

Nie przesyła się doręczanych pism na adres poczty e-mail, ale w skrzynce odbiorczej poczty elektronicznej adresata umieszcza się zawiadomienie o umieszczeniu w systemie teleinformatycznym wiadomości.

7 Doręczenie „zastępcze”

7.1 Czy prawo tego państwa członkowskiego dopuszcza stosowanie innych metod doręczenia w przypadkach, w których doręczenie dokumentów adresatowi nie było możliwe (np. zawiadomienie przesłane na adres domowy, do komornika sądowego, drogą pocztową lub przez wywieszenie ogłoszenia)?

Jeżeli doręczający nie zostanie adresata w mieszkaniu, może doręczyć pismo sądowe dorosłemu domownikowi, a gdyby go nie było – administracji domu, dozorczy domu lub sołtysowi, jeżeli osoby te nie są przeciwnikami adresata w sprawie i podjęły się oddania mu pisma (art. 138 KPC).

W razie niemożności doręczenia w powyższy sposób, pismo należy złożyć w placówce pocztowej lub w urzędzie właściwej gminy, umieszczając zawiadomienie o tym w drzwiach mieszkania adresata lub w oddawczej skrzynce pocztowej (art. 139 KPC).

Pisma dla osób prawnych, organizacji, osób fizycznych podlegających wpisowi do rejestru albo ewidencji - w razie niemożności doręczenia z uwagi na nieujawnienie w rejestrze albo w ewidencji zmiany adresu - pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia, chyba że nowy adres jest sądowi znany (art. 139 KPC).

Doręczenie może nastąpić również do rąk kuratora procesowego, ustanowionego przez sąd orzekający na wniosek zainteresowanej osoby. Ma to miejsce gdy stronie, której miejsce pobytu nie jest znane ma być doręczone pismo procesowe wywołujące potrzebę podjęcia obrony jej praw. Ustanowienie kuratora jest także możliwe dla organizacji, które nie mają organów lub gdy nie jest znane miejsce pobytu osób wchodzących w ich skład (art. 143 KPC).

Jeżeli miejsce pobytu strony nie jest znane a pismo doręczanie nie wywołuje potrzeby podjęcia obrony, pismo doręcza się stronie poprzez wywieszenie w budynku sądowym (art. 145 KPC).

W razie nie powiadomienia przez strony i ich przedstawicieli o zmianie adresu, pismo sądowe pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia, chyba, że nowy adres jest sądowi znany (art. 136 KPC).

7.2 Jeżeli stosowane są inne metody, w którym momencie dokumenty uznaje za doręczone?

Zgodnie z art. 139 KPC, zawiadomienie o złożeniu pisma w placówce pocztowej lub w urzędzie właściwej gminy wskazuje, że przesyłka powinna być odebrana w ciągu 7 dni. Jeżeli adresat nie odbierze przesyłki w tym terminie, doręczający podejmie kolejną próbę doręczenia przesyłki do adresata. Jeżeli kolejna próba się nie powiedzie, doręczający ponownie pozostawi zawiadomienie o złożeniu pisma w placówce pocztowej lub w urzędzie właściwej gminy, a adresat będzie mieć kolejne 7 dni na odbiór przesyłki. W orzecznictwie przyjmuje się, że w ostatnim dniu tego okresu dokumenty uważa się za doręczone (patrz punkt 7.3).

W przypadku doręczenia zastępczego (patrz punkt 7.1 akapit pierwszy), pisma sądowe doręczone dorosłemu domownikowi, a gdyby go nie było – administracji domu, dozorczy domu lub sołtysowi uważa się za doręczone w momencie przekazania ich powyższym osobom.

7.3 Jeżeli inna metoda doręczenia polega na złożeniu dokumentów w określonym miejscu (np. w urzędzie pocztowym), w jaki sposób informuje się adresata o tym, że dokumenty zostały złożone?

Poprzez zawiadomienie umieszczone w drzwiach mieszkania adresata lub w oddawczej skrzynce pocztowej. Wzór zawiadomienia określa Rozporządzenie. Zawiadomienie zawiera m.in. pouczenie o tym, że w razie nieodebrania sądowej przesyłki poleconej pomimo dwukrotnego zawiadomienia, zwraca się ją do sądu wysyłającego. W takim przypadku uznaje się, że doręczenie przesyłki nastąpiło w ostatnim dniu przewidzianym do jej odbioru. Doręczenie może powodować rozpoczęcie biegu terminów procesowych.

Zgodnie z § 6 Rozporządzenia, zawiadomienie dla adresata o pozostawieniu przesyłki sporządza placówka pocztowa operatora lub doręczający, wskazując w nim placówkę pocztową operatora lub urząd gminy, z którego przesyłkę należy odebrać w ciągu siedmiu dni, licząc od dnia następnego po dniu pozostawienia zawiadomienia; zawiadomienie pozostawia w skrytce pocztowej adresata.

Po pozostawieniu zawiadomienia o możliwości odbioru przesyłki we właściwej placówce pocztowej operatora lub właściwym urzędzie gminy doręczający:

- 1) dokonuje adnotacji o niedoręczeniu przesyłki na formularzu potwierdzenia odbioru oraz adnotacji "awizowano dnia" na stronie adresowej niedoręczonej przesyłki i składa swój podpis;
- 2) oddaje przesyłkę niezwłocznie do właściwej placówki pocztowej operatora lub właściwego urzędu gminy.

Placówka pocztowa operatora lub urząd gminy potwierdzają przyjęcie od doręczającego awizowanej przesyłki przez umieszczenie na przesyłce odcisku datownika i podpisu przyjmującego.

Awizowaną przesyłkę przechowuje się w placówce pocztowej operatora lub urzędzie gminy przez siedem kolejnych dni, licząc od dnia następnego po dniu pozostawienia zawiadomienia.

7.4 Jeżeli adresat odmawia przyjęcia doręczenia dokumentów, jakie są tego konsekwencje? Czy dokumenty uważa się za skutecznie doręczone, jeśli odmowa nie jest uzasadniona?

Jeżeli adresat odmawia przyjęcia pisma, doręczenie uważa się za dokonane.

W takiej sytuacji, doręczający sam oznacza datę doręczenia oraz przyczyny braku podpisu na potwierdzeniu odbioru (art. 139 KPC).

8 Doręczenie drogą pocztową z zagranicy (art. 14 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów)

8.1 Jeżeli poczta doręczy adresatowi w tym państwie członkowskim dokument wysłany z zagranicy w sytuacji, w której wymagane jest potwierdzenie odbioru (art. 14 rozporządzenia dotyczącego doręczania dokumentów), czy dokument taki może zostać doręczony tylko adresatowi osobiście, czy też można go doręczyć, zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi doręczania drogą pocztową, także innej osobie pod tym samym adresem?

Doręczenia dokonywane na wskazanej podstawie dokonywane są przez operatora pocztowego jak doręczenia zwykłych przesyłek listowych, a nie przesyłek sądowych.

Zgodnie z art. 37 ustawy Prawo pocztowe, przesyłka pocztowa, jeżeli nie jest nadana na poste restante, może być także wydana ze skutkiem doręczenia:

1. adresatowi:

a. do jego oddawczej skrzynki pocztowej, z wyłączeniem przesyłek rejestrowanych,

b. w placówce pocztowej, jeżeli podczas próby doręczenia przesyłki pocztowej adresat był nieobecny pod adresem wskazanym na przesyłce, przekazie pocztowym lub w umowie o świadczenie usługi pocztowej albo doręczenie za pomocą oddawczej skrzynki pocztowej nie jest możliwe,

c. w miejscu uzgodnionym przez adresata z operatorem pocztowym;

2. przedstawicielowi ustawowemu adresata lub pełnomocnikowi adresata upoważnionemu na podstawie pełnomocnictwa udzielonego na zasadach ogólnych lub na podstawie pełnomocnictwa pocztowego:

a. pod adresem wskazanym na przesyłce pocztowej, przekazie pocztowym lub w umowie o świadczenie usługi pocztowej,

b. w placówce pocztowej;

3. osobie pełnoletniej zamieszkałej razem z adresatem, jeżeli adresat nie złożył w placówce pocztowej zastrzeżenia w zakresie doręczenia przesyłki rejestrowanej lub przekazu pocztowego:

a. pod adresem wskazanym na przesyłce pocztowej, przekazie pocztowym lub w umowie o świadczenie usługi pocztowej,

b. w placówce pocztowej, po złożeniu na piśmie oświadczenia o zamieszkiwaniu razem z adresatem;

4. osobie uprawnionej do odbioru przesyłek pocztowych w urzędzie organu władzy publicznej, jeżeli adresatem przesyłki jest dany organ władzy publicznej;

5. osobie uprawnionej do odbioru przesyłek pocztowych w podmiotach będących osobami prawnymi lub jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, jeżeli adresatem przesyłki jest:

a. dana osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej,

b. niebędąca członkiem organu zarządzającego albo pracownikiem danej osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej osoba fizyczna w niej przebywająca;

6. kierownikowi jednostki organizacyjnej lub osobie fizycznej przez niego upoważnionej, jeżeli adresatem przesyłki pocztowej jest osoba fizyczna przebywająca w jednostce, w której ze względu na charakter tej jednostki lub powszechnie uznawany zwyczaj doręczenie przesyłki adresatowi jest znacznie utrudnione lub niemożliwe.

Zgodnie z § 30 i następnymi Rozporządzenia pocztowego, operator wyznaczony świadczy usługę w sposób umożliwiający uzyskanie przez nadawcę dokumentu potwierdzającego odbiór przesyłki rejestrowanej, wyłącznie na pisemne żądanie nadawcy.

Operator wyznaczony przyjmuje, w każdej swojej placówce pocztowej, od adresata pisemne żądanie przesyłania przesyłek pocztowych pod adres wskazany w tym żądaniu, w terminie określonym w regulaminie.

Operator wyznaczony przyjmuje od adresata pisemne zastrzeżenie w zakresie niedoręczania przesyłek rejestrowanych osobie pełnoletniej zamieszkałej wraz z adresatem.

8.2 W jaki sposób można dokonać, zgodnie z przepisami dotyczącymi doręczenia drogą pocztową w tym państwie członkowskim, doręczenia dokumentów z zagranicy na podstawie art. 14 rozporządzenia nr 1393/2007 dotyczącego doręczenia dokumentów, jeżeli pod adresem, pod który należało doręczyć dokumenty, nie zastano ani adresata, ani żadnej innej osoby uprawnionej do odebrania przesyłki (o ile doręczenie zastępcze jest możliwe na podstawie krajowych przepisów dotyczących doręczenia drogą pocztową – zob. powyżej)?

Jeżeli w chwili doręczenia przesyłki rejestrowanej stwierdzono nieobecność adresata lub innych osób uprawnionych do jej odbioru, zawiadomienie o próbie doręczenia przesyłki rejestrowanej wraz z informacją o terminie jej odbioru i adresie placówki oddawczej, w której przesyłka ta jest przechowywana, operator wyznaczony pozostawia w oddawczej skrzynce pocztowej adresata. Zawiadomienie to ma postać papierową.

8.3 Czy urzędy pocztowe przewidują określony termin na odebranie dokumentów przed ich odesłaniem jako niedoręczone? Jeśli tak, w jaki sposób adresat jest informowany o tym, że w urzędzie pocztowym jest do odebrania adresowana do niego przesyłka?

Przesyłki pocztowe operator wyznaczony wydaje adresatowi w placówce oddawczej w terminie 14 dni, zwanym dalej "terminem odbioru". Po upływie tego terminu przesyłka może być przechowywana, jeżeli adresat złoży w tym zakresie pisemne żądanie.

Bieg terminu odbioru rozpoczyna się od dnia następnego po dniu doręczenia zawiadomienia.

Przesyłka pocztowa nieodebrana w terminie odbioru jest zwracana nadawcy.

9 Czy przewiduje się pisemne potwierdzenie doręczenia dokumentu?

Dowodem doręczenia i jego daty jest potwierdzenie odbioru (tal zwane „zwrotne poświadczenie odbioru”), mające z reguły postać formularza dołączonego do przesyłki. Zgodnie z art. 142 KPC, odbierający pismo potwierdza odbiór i jego datę własnoręcznym podpisem. Jeżeli tego nie może lub nie chce uczynić, doręczający sam oznacza datę doręczenia oraz przyczyny braku podpisu. Natomiast doręczający stwierdza na potwierdzeniu odbioru sposób doręczenia, a na doręczonym piśmie zaznacza dzień doręczenia i opatruje to stwierdzenie swoim podpisem.

Pocztowy dowód doręczenia adresatowi przesyłki sądowej jest urzędowym dokumentem potwierdzającym fakt i datę doręczenia. Osoba, która twierdzi, że doręczenia dokonano w innej dacie powinna tę okoliczność udowodnić.

10 Co się stanie, gdy z jakichkolwiek powodów adresat nie otrzyma dokumentu lub gdy doręczenie dokumentu nastąpi z naruszeniem przepisów prawa (np. dokument zostanie doręczony osobie trzeciej)? Czy pomimo to doręczenie dokumentu może być uznane za zgodne z prawem (np. czy naruszenie przepisów prawa może być usunięte), czy też musi nastąpić nowa próba doręczenia dokumentu?

Naruszenie przez doręczyciela warunków doręczenia powoduje, iż doręczenie jest bezskuteczne.

Doręczenie wadliwe, tj. dokonane do niewłaściwych rąk, staje się skuteczne w stosunku do adresata z chwilą faktycznego otrzymania przez niego doręczonego pisma.

Niemniej, strona, która z uwagi na wadliwe doręczenie pozbawiona była możliwości działania, może w terminie trzymiesięcznym wnieść skargę o wznowienie postępowania (art. 401 oraz 407 KPC).

11 Czy muszę zapłacić za doręczenie dokumentu, a jeśli tak, to jaką kwotę?

Bezpośrednio nie. Polska nie pobiera opłat za doręczenie, chyba, że na podstawie wniosku została zastosowana szczególna procedura (art. 11 ust. 2 pkt 2 Rozporządzenia 1393/2007).

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Ostatnia aktualizacja: 11/04/2017